

چکیده

«ارتداد» که از واژه «رد» گرفته شده، در لغت به معنای «بازگشت» است. در فرهنگ دینی، بازگشت به کفر، «ارتداد» و «ردّه» نامیده می شود.

تمام مذاهب اسلامی از دین برگشتگی را عبارت از کافر شدن از روی عمد و آگاهی می دانند و ارتداد را با انکار آن دسته عقاید و احکامی که در اسلام ثابت هستند؛ یعنی رفتارهایی چون اهانت به ساحت مقدس خداوندی یا به ساحت پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و یا مباح شمردن حرامها یا انکار واجبات و همانند آن می پذیرند. مذهب تشیع علاوه بر انکار اصول دین، انکار اصول مذهب یعنی انکار امامت و معاد را نیز جزء ارتداد می داند. البته مسئله ارتداد و احکام جزایی مترتب بر آن، به اسلام اختصاص ندارد. در برخی از ادیان دیگر و مذاهب بزرگ نیز هرگاه کسی از دین برگزیده و منتخب روی گرداند، کافر به شمار می آید و بدان سبب که از دین سابق برگشته، مرتد خوانده و مجازات می شود. البته این نکته قابل ذکر است که ارتداد بر دو قسم است. ۱؛ ارتداد از فطرت. ۲؛ ارتداد ملی. که در پژوهش حاضر بطور مستوفی به بررسی ماهیت و احکام ارتداد ملی و فطری در مذاهب اسلامی خواهیم پرداخت.

واژگان کلیدی: ارتداد، مرتد فطری، مرتد ملی، احکام جزایی.